

EU:n ja ASEANin ulkoministerikokous 27.-28.4.2026

Kokous

EU:n ja ASEANin ulkoministerikokous 27.-28.4.2026

EU:n ja ASEANin ulkoministerit kokoontuivat Bruneissa 27.–28.4.2026 valmistelemaan EU:n ja ASEANin suhteiden tason korottamista. EU pyrki ministerikokouksessa pohjustamaan suhteiden 50-vuotisjuhlavuotta 2027. Suomea kokouksessa edusti pohjoismaisen yhteistyön ministeri ja opetusministeri Anders Adlercreutz.

Ulkoministerit kokoontuvat säännöllisesti kahden vuoden välein keskustelemaan yhteistyöstä ja ajankohtaisista kansainvälisistä kysymyksistä. Brunei on vuoteen 2027 saakka ASEANin ja EU:n välisen yhteistyön maakoordinaattori, minkä vuoksi kokous järjestettiin Bruneissa. ASEANin puheenjohtajana kuluvana vuonna toimii Filippiinit.

EU tavoittelee suhteiden tason korottamista strategisesta kumppanuudesta kokonaisvaltaiseksi strategiseksi kumppanuudeksi, joka on ASEANin kumppanuusmuodoista korkein. EU:n tavoitteena on, että päätös kumppanuustason korottamisesta voitaisiin tehdä juhlavuotta kunnioittavan huippukokouksen yhteydessä Singaporessa lokakuussa 2027.

Kokouksessa vahvistettiin yhteinen tavoite nostaa EU:n ja ASEANin suhteet kokonaisvaltaiseksi strategiseksi kumppanuudeksi sekä hyväksyttiin laaja yhteinen julkilausuma yhteistyön keskeisistä painopisteistä. Samalla edistettiin käytännön yhteistyötä erityisesti talouden, teknologian ja vihreän siirtymän aloilla.

EU:n alhainen osallistumistaso tosin varjosti kokonaisuutta. Suurimmat näkemyserot julkilausuman neuvotteluissa koskivat jälleen Ukrainan sotaa.

Suomen rooli kokouksessa oli aktiivinen ja selkeästi esiin nouseva. Suomen viestit – erityisesti kokonaisturvallisuuden lähestymistapa sekä painotus talouden ja yhteiskuntien häiriönsietokykyyn – vahvistivat maan profiilia rakentavana ja aloitteellisena toimijana EU–ASEAN-yhteistyössä

Taustaa

EU–ASEAN ulkoministerikokous järjestettiin Bruneissa, joka toimii EU–ASEAN-yhteistyön koordinaattorina vuoteen 2027 saakka. Kokouksen puheenjohtajina toimivat EU:n KE/VPJ **Kaja Kallas** ja Brunein ulkoministeri **Erywan Yusof**.

Kaikki ASEAN-maat Myanmaria lukuun ottamatta osallistuivat ulkoministeritasolla; Myanmaria edusti suurlähettiläs.

EU:n osallistumistaso jäi odotettua matalammaksi (7 jäsenvaltiota ministeritasolla), mikä aiheutti ASEANin tyytymättömyyttä ja heijastui kokousjärjestelyihin ja protokollaan.

Kokouksen kulku

Kokous koostui lyhyestä lehdistölle avoimesta osuudesta sekä suljetusta istunnosta käsittäen kaikki osallistujamaat kattavan puheenvuorokierroksen. Keskeisiä teemoja olivat kansainvälisen järjestyksen vakaus, merenkulun vapaus ja kansainvälisen oikeuden merkitys.

Suomen opetusministeri Anders Adlercreutzin puheenvuoro nostettiin kymmenen ensimmäisen puheenvuoron joukkoon, mikä heijasti Suomen näkyvyyttä kokouksessa. Puheenvuoroissa painottuivat talousyhteistyö, turvallisuus sekä TAC-ystävyyssopimus.

Ukraina nousi esiin vain harvoissa puheenvuoroissa.

Kokouksen yleinen ilmapiiri oli rakentava, ja painopiste oli taloudessa, teknologiassa ja vihreässä siirtymässä.

Suomen rooli

Suomen osallistuminen oli aktiivista ja profiloivaa. Suomi toi esiin kokonaisturvallisuuden, yhteiskunnallisen resilienssin sekä laajan kansainvälistä näkemyksen (Ukraina, Gaza, Länsiranta, Myanmar). Suomen puheenvuoro sai myönteistä huomiota kattavuutensa vuoksi.

Keskeiset tulokset

Kokouksessa hyväksyttiin laaja EU–ASEAN-julkilausuma (15 sivua ja 63 kappaletta), joka kattaa yhteistyön keskeiset painopisteet ja ajankohtaiset kansainväliset kysymykset.

PCA-neuvottelut EU–Brunei

EU–Brunei kumppanuus- ja yhteistyösopimusneuvottelujen (PCA) uudelleenkäynnistämisestä ei säävutettu päätöstä. Neuvottelut jäivät jatkovalmisteluun.

Taustalla vaikuttavat ihmisoikeus- ja oikeusvaltiokysymykset sekä Brunein Sharia-lainsäädäntö sekä Sulttaanin absoluuttinen asema. EU tavoittelee laajempaa sopimus pohjaa kaupan, kehityksen ja hallinnon yhteistyölle.

Yhteenveto

EU–ASEAN-suhteet etenevät kohti kokonaisvaltaista strategista kumppanuutta, mutta EU:n heikko osallistuminen heikentää sen uskottavuutta ASEANin silmissä.

Geopoliittiset erot, erityisesti Ukraina, rajoittavat poliittisen yhteistyön syvenemistä.

Käytännön yhteistyön keskeiset mahdollisuudet liittyvät talouteen, teknologiaan ja vihreään siirtymään.

Suomi profiloitui aktiivisena ja rakentavana toimijana, erityisesti kokonaisturvallisuuden ja resilienssin näkökulmista.

Suomen edustajat

- Opetusministeri Anders Adlercreutz
- Erityisavustaja Crista Grönroos, OKM
- Suurlähettiläs Jari Vilén, UM

Liitteet EU-ASEAN ministerikokouksen julkilausuma